

Torshälla stads nämnd

Yttrande över remiss - Kulturpolitisk handlingsplan för Eskilstuna kommunkoncern 2016-2021

Förslag till beslut

Yttrandet antas och skickas till kommunstyrelsen.

Förslag till Kommunfullmäktige

Remissen förklaras besvarad med Torshälla stads nämnds yttrande, med förslag till komplettering inom nedanstående områden.

- Kultur är starkt förknippat med Torshällas identitet.
- Jämställdhetsperspektivet behöver förtydligas.
- Betydelsen av begreppet tillgänglighet behöver utökas.
- DEABs roll i utvecklingsarbetet behöver tydliggöras.
- Styrkan med det interkulturella perspektivet behöver beskrivas.
- Ansvarsfördelningen för genomförande behöver ses över.
- Bidragssystemet behöver ses över för att främja ambitionerna i handlingsplanen.
- Begreppet "Eskilstuna" behöver förtydligas för att inkludera Torshälla och landsbygden.
- Kopplingen till andra beslutade styrdokument behöver synliggöras.

Sammanfattning

Den kulturpolitiska handlingsplanen *Eskilstuna växer tillsammans* har utvärderats och reviderats i bred dialog med nämnder och förvaltningar, föreningsliv och allmänhet under 2015 och 2016.

Planen är indelad i 5 olika områden som gemensamt beskriver den politiska viljeinriktningen samt fördelar ut ansvar för en mängd olika insatser.

Förslag till reviderat kulturpolitiskt program har remitteras till samtliga nämnder och bolag, politiska partier, kulturföreningar och studieförbund. Även allmänheten

ges möjlighet att yttra sig över förslaget. Synpunkter på förslaget ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 3:e oktober 2016.

Torshälla stads nämnd bidrar med ett antal generella synpunkter avseende utvecklingen av kulturen i Eskilstuna kommun, samt specifika synpunkter med fokus på Torshällas roll i kommunens utveckling av kulturen.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Eskilstuna kommuns kulturpolitiska handlingsplan antogs på kommunfullmäktiges sammanträde i maj 2012. Kommunfullmäktige beslutade därefter att planen skulle utvärderas och revideras i samband med att årsplan för 2015 antogs i juni 2014.

Under våren 2015 genomfördes en utvärdering av den kulturpolitiska handlingsplanen i bred dialog med nämnder och förvaltningar, föreningsliv och allmänhet. Utvärderingen kom fram till att de mål som uppfyllts ofta var de där ansvaret tydligt framgick i formuleringen och riktades mot kommunens egna kulturverksamheter. Däremot bedömdes många mål inte vara framåtsyftande och svåra att följa upp. Inför revideringen rekommenderade utvärderingen att den nya planen behövde mer framåtsyftande och uppföljningsbara mål för kommunens egna kulturverksamheter för att utveckla verksamheten. Parallellt med utvärderingen genomfördes en omvärldsanalys inom området kultur. Omvärldsanalysen fokuserade på aktuell forskning, statistik, tendenser och trender inom området för kultur.

Den övergripande inriktningen för i den reviderade kulturpolitiska planen är att Eskilstuna ska vara en kommun där människor tillsammans med andra har möjlighet att reflektera, reagera och inspireras av sitt egna och andras skapande. Kultur är en grundsten i ett väl fungerande samhälle och bidrar till att vidga våra vyer och skapa förståelse för andras perspektiv. Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas är centralt för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle.

Den reviderade kulturpolitiska planen ger en huvudsaklig inriktning som ska vara vägledande för kommunkoncernens arbete med kultur. Förslaget till plan tydliggör ansvar, prioriterade områden och önskad utveckling under de kommande åren. Planen ska vara vägledande i samverkan med aktörer från civilsamhället, näringslivet och akademien.

Planen har fem övergripande målområden för perioden. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som beskriver önskad utveckling. Till varje övergripande mål finns ett antal delmål som i sin tur ska leda till att det övergripande målet nås. För varje målområde beskrivs de aktiviteter som ska leda kommunens arbete mot målen.

Synpunkter på förslaget ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 3:e oktober 2016.

Yttrande

Torshälla stads nämnd ställer sig positiv till den kulturpolitiska handlingsplanen.

Torshälla stads nämnd betonar kulturens betydelse för Torshälla, då den är en viktig del av stadens identitet och platsvarumärke med ett unikt kulturarv, en växande skulpturpark, ett stort utbud av arrangemang som skapas i samverkan med externa aktörer mm. Kulturen är betydande för Torshällas besöksnäring och för stadens attraktivitet. Torshälla stads nämnd ser därför mycket positivt på satsningar gällande kulturella kreativa näringar utifrån de långsiktiga effekter som uppnås, såsom fler jobb och ett starkt näringsliv.

Utifrån ovan nämnda är det viktigt att Torshälla stads nämnd finns representerat i de aktiviteter som föreslås i planen och som ingår i Torshälla stads nämnds ansvarsområden. *Synpunkter gällande detta finns under respektive målområde.*

I planen används ”Eskilstuna” när hela Eskilstuna kommun avses. Ett förtydligande behövs för att inkludera Torshälla och landsbygden, förslagsvis som i Eskilstuna kommuns årsplan. *”Med begreppet Eskilstuna menas det geografiska området Eskilstuna kommun, det vill säga Eskilstuna, Torshälla samt landsbygden. I texten används Eskilstuna.”*

Med utgångspunkt i det som är beskrivet ovan är ”invånare” lämpligare att använda i planen, i stället för Eskilstunabor, så att hela kommunens invånare känner sig berörda av den kulturpolitiska handlingsplanen.

Vidare är det viktigt att ha ett jämställdhetsperspektiv, men det bör vara i sammanhang där det har betydelse. I en framåtsyftande kulturpolitisk handlingsplan som riktar sig till *alla* i Eskilstuna kommun, oavsett kön, bör inte uppdelningen flickor/kvinnor och pojkar/män finnas. Detta ger inte planen ett jämställdhetsperspektiv och risken är att denna uppdelning kan upplevas exkluderande och ålderdomligt ur ett cisnormativt perspektiv.

Nedan redovisas en sammanfattning av respektive målområde samt nämndens synpunkter för vidare utveckling inför beslut i Kommunfullmäktige:

Målområde 1 - Eskilstuna en plats för kultur

Inom detta målområde beskrivs kulturens roll i större sammanhang och värdet av att tillgängliggöra konst och kultur samt eget skapande i det offentliga rummet. Den prioriterade gruppen i planen är barn och unga.

Här behöver planen vara tydlig med att olika grupperingar, inte bara utifrån kön, har olika behov och förutsättningar. Flickor/pojkar, män/kvinnor är inte homogena varken inom eller mellan grupperna.

I detta målområde betonas vikten av att stadsplaner för tillgänglighet. I planen framgår: *”Det är viktigt att stadsplanera för tillgänglighet med trygga cykelvägar och bussförbindelser till kommunens scener, museer och mötesplatser.”*

Enbart cykel och buss kommer att exkludera vissa grupper. Det är viktigt att i stadsplaneringen ta hänsyn till olika gruppers behov och förutsättningar för en likvärdig tillgänglighet.

En av aktiviteterna rör stadsdelsutveckling. Då stadsdelsutveckling inte enbart handlar om den fysiska miljön kan det vara aktuellt att fler nämnder och bolag, än de som anges som ansvariga, får ta del av ansvaret.

Av en annan aktivitet i målområdet framgår att ”*Marknadsföringen av Eskilstunas kulturutbud ska utvecklas*”. Som ansvariga står Eskilstuna direkt, KS, KSN, TSN, VON. Här bör även DEAB ingå bland de ansvariga, då de är viktiga i detta sammanhang.

Målområde 2 - Inkluderande kultur

Inom målområdet bidrar mål och aktiviteter till spegla Eskilstunas mångfald, gällande såväl utbud som mottagare. Detta målområde lyfter värdet av medskapande samt vikten av att nå nya målgrupper genom verksamheter.

Planen beskriver att Eskilstuna behöver ett mångfaldigt utbud för en mångfald av människor. Här finns det ett värde att koppla texten till handlingsplanen för interkulturalitet, och att även det begreppet används.

Målområdet föreslår följande aktivitet: ”*Arbeta aktivt för mångfald inom kulturen i representation och i utbud*”. Av skrivningen framgår det inte om det är deltagande (interkulturalitet) eller aktiviteter som åsyftas. Detta behöver tydliggöras.

Är det ökad interkulturalitet som avses, dvs. deltagande som åsyftas. Om inte behöver det tydliggöras att det är en mångfald av aktiviteter.

En annan aktivitet lyder: ”*Stödja socioekonomiskt utsatta flickor och pojkar till en meningsfull fritid...*”. Det är inte flickor och pojkar som är socioekonomiskt utsatta. De lever i socioekonomiskt utsatta miljöer med ökad risk för utanförskap. Något som kan förtydligas. TSN bör ingå bland ansvariga nämnder för denna aktivitet.

Målområde 3 - Kultur för lärande

Kulturens roll för i arbetet med att höja invånarnas utbildningsnivå beskrivs i detta målområde. Här lyfts skolan, skolbiblioteken, folkbiblioteken och museernas betydelse för denna strävan.

Studieförbunden i Eskilstuna beskrivs som en viktig del av kulturlivet, både som folkbildare och som arrangörer av kulturevenemang. Här bör tilläggas att även föreningarna i Eskilstuna har en betydande roll gällande Eskilstunas kulturliv.

Under aktiviteter beskrivs att det ska genomföras insatser för fler lärande och lekfulla utomhusmiljöer samt för fortsatt utveckling av skolbiblioteken. Under

ansvariga bör det kompletteras med TSN då det är ett viktigt arbete som även TSN behöver fortsätta utveckla.

Målområde 4 - Ett stödsystem som utvecklar

Målområdet betonar betydelsen av att skapa förutsättningar för att kulturarrangörer ska vilja förlägga kulturevenemang i Eskilstuna. Här regleras stödet Eskilstuna kommunkoncern ger till kulturlivet.

”Det samlade stödet ska främja integration och stödja en hållbar utveckling.”, beskriver planen. Här kan med fördel tilläggas att stödet även bidrar till att stärka Eskilstunas platsvarumärke.

Skrivningen kring integration bör förtydligas med vad kommunkoncernen i detta sammanhang avser med integration och med kommunens arbete för interkulturalitet.

Det är positivt att den kulturpolitiska handlingsplanen har en tydlig koppling till *Evenemangsstrategin*. När evenemangsstrategin följs upp framöver behöver det tydliggöras om det finns unika förutsättningar för olika kulturevenemang.

Aktiviteterna *”Förtydliga möjligheten till stöd i form av insatser för information, administration eller planering av evenemang”* och *”Samordna och förtydliga kommunens totala stöd vid arrangemang”* bör det kompletteras med TSN under ansvariga.

Som ansvariga står KFN, SN och TSN. Förslag att byta ut *kultur- och fritidsförvaltningen* och *socialförvaltningen* till *berörda förvaltningar* då det kan vara flera förvaltningar som, i samverkan med föreningslivet, kan stötta ekonomiskt utsatta barn, utöver de redan angivna. Under ansvariga bör det minst kompletteras med BUN

Målområde 5 - En kultur för framtiden

Kulturen är en viktig faktor för att nå social uthållighet. Kulturen lyfts som en viktig investering i framtiden.

Torshälla stads nämnd har inga synpunkter på föreslagen skrivning.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Syftet med den kulturpolitiska planen är att alla eskilstunabor ska ha möjlighet att ta del av kultur. Planen bidrar till en ökad folkhälsa och har främst koppling till de strategiska målen social uthållighet och attraktiv stad och landsbygd.

Den kulturpolitiska handlingsplanen har ett barnrättsperspektiv och bidrar till att all offentligt finansierad kulturverksamhet bidrar till att uppfylla målen i FN:s konvention om barns rättigheter.

Genom att utveckla samverkan inom och mellan kommunkoncernen och olika aktörer inom kulturlivet, både professionella och amatörer, och näringslivet kan Eskilstuna på ett ta steg mot att bli en kulturstad.

TORSHÄLLA STADS FÖRVALTNING

Ingrid Sköldmo
förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen